

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady dňa 25. 1. 2023

Správa o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z.

Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu č.: AO-RPMS/2023/00143

Predmet podnetu: komentár pod videom na službe YouTube

Služba: YouTube

Subjekt: Google Ireland Limited

Na základe záverov uvedených v správe Kancelária Rady pripravila nasledujúce uznesenie:

Návrh uznesenia:

Rada pre mediálne služby (ďalej len „Rada“) ako orgán príslušný podľa § 109 ods. 1 až 4 a § 110 ods. 2 písm. b) zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách (ďalej len „zákon č. 264/2022 Z. z.“) postupom podľa § 225 ods. 1 zákona č. 264/2022 Z. z. **začína správne konanie** podľa § 152 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z. voči spoločnosti Google Ireland Limited vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu v súvislosti s poskytovaním komentára používateľa Slovakia Nationalist Patriot pod videom *Rómov vyhodili z autobusu* v znení „*postrielat to všetko*“ šíreného v rámci platformy na zdieľanie obsahu YouTube, dostupného na https://www.youtube.com/watch?v=geeK5yAcbdU&ab_channel=KO%C5%A0ICEDNES, ktorý mohol naplniť definíciu nelegálneho obsahu podľa § 151 ods. 2 zákona č. 264/2022 Z. z.

Úloha:

Kancelária Rady v zmysle § 123 zákona č. 264/2022 Z. z. oznámi účastníkovi konania začiatok správneho konania a zabezpečí nevyhnutné podklady a dôkazy pre rozhodnutie vo veci.

T: 8. 2. 2023

Z: ReO

Úloha:

Kancelária Rady oznámi podávateľovi podnetu na preverenie začiatok správneho konania.

T: 6. 2. 2023

Z: AO

Kancelária Rady pre mediálne služby

Pracovný materiál Kancelárie Rady na rokovanie Rady pre mediálne služby
dňa 25. 1. 2023

Podnet na preverenie č.:	AO-RPMS/2022/00143 zo dňa 13. 1. 2023
Podávateľ:	právnická osoba
Predmet podnetu:	Komentár pod videom na službe YouTube
Dátum poskytnutia obsahu:	neuvedené
Služba:	YouTube
Subjekt:	Google Ireland Limited

Dátum: 18. 1. 2023

OBSAH PODNETU:

Odôvodnenie podnetu: „Napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia ároda, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.“

Popis nahlásenia obsahu platforme: „Nelegálny obsah - komentár užívateľa Slovakia Nationalist Patriot "postrieľat to všetko" zverejnený v roku 2018 sa prvýkrát nahlasoval 26.10.2022 . YouTube neposielal žiadne aktuálne upozornenia o kontrole príspevku poprípade jeho odstránení. K opätovnému nahláseniu komentára došlo 29.10.2022. Znovu neprišla žiadna reakcia od danej platformy. Tretíkrát bol komentár opätovne nahlásený 5.11.2022, znovu bez odozvy. Štvrtýkrát sa komentár nahlasoval 12.11.2022 a stále sa čaká na spätnú odozvu.“

URL adresa namietaného obsahu:

https://www.youtube.com/watch?v=geeK5yAcbdU&lc=UgwJAs_Wzqqk4Ytlw0Z4AaABAg

PRÁVNE VÝCHODISKÁ POSUDZOVANIA:

Zákon č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách:

§ 13 Vymedzenie obsahovej služby

(1)

Obsahová služba je služba určená na príjem verejnosťou koncovému užívateľovi alebo inému užívateľovi, ktorej obsah zostavuje jej poskytovateľ vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť, či už z vlastnej iniciatívy, alebo na základe požiadaviek užívateľa a

a) vo vnímateľnej podobe tento obsah tvoria časovo usporiadané zvukové, obrazové alebo audiovizuálne komunikáty alebo štruktúrované textové informácie (lineárne mediálne služby), najmä programová služba,

b) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka zvukových, obrazových alebo audiovizuálnych komunikátov alebo štruktúrovaných textových informácií, ku ktorým poskytovateľ služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru obsahov (nelinéarne mediálne služby), najmä audiovizuálna mediálna služba na požiadanie a elektronický programový sprievodca,

c) vzniká ako poskytovateľom zostavená ponuka obsahových služieb podľa písmena a) alebo b), ku ktorým poskytovateľ obsahovej služby umožňuje prístup užívateľovi jednotlivo alebo spoločne vo forme súboru služieb (súborné mediálne služby), najmä retransmisia programových služieb a multiplex, alebo

d) je ďalším nezmeneným verejným prenosom multiplexu alebo jeho časti poskytovaným inou osobou ako pôvodným poskytovateľom multiplexu.

(2)

Obsahovou službou je aj platforma na zdieľanie obsahu, najmä platforma na zdieľanie videí.

§ 110 ods. 3. písm. q): *Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporčionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,*

§ 151 ods. 2.: *Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý*

- a) naplňa znaky detskej pornografie alebo extrémistického materiálu,*
- b) podnecuje ku konaniu, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu,*
- c) schvaľuje konanie, ktoré naplňa znaky niektorého z trestných činov terorizmu, alebo*
- d) naplňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*

§ 151 ods. 3.: *Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.*

Zákon č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon):

§ 424 ods. 1: *Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti*
Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

ANALÝZA – stanovisko Kancelárie Rady pre mediálne služby:

Pri posudzovaní možného výskytu nelegálneho obsahu vychádza Rada z citovaných ustanovení zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách, pričom definícia pojmu „nelegálny obsah“ je odvodená z ustanovení zákona č. 300/2005 Z. z. (trestný zákon), ktoré vymedzujú „nelegálny obsah“ ako napĺňanie podstaty uvedených trestných činov.

Z uvedeného vyplýva, že Rada pre mediálne služby je oprávnená konať vo veci zamedzenia šírenia nelegálneho obsahu podľa § 152 zákona o mediálnych službách, v jej kompetenciách však nie je posudzovať kontroverzné, šokujúce či hanlivé tvrdenia a obsahy alebo posudzovať pravdivosť či opodstatnenosť existencie takzvaných „konšpirácií“ či „konšpiračných teórií“, t. j. tvrdení/teórií, ktoré nie sú podložené vedeckými dôkazmi či inými faktami.

Zároveň však podľa ods. 3 písm. q) § 110 zákona o mediálnych službách patrí do pôsobnosti regulátora spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporčionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb (tzv.

komunitné štandardy alebo iný súbor zásad pre používateľov). Poskytovateľ obsahovej služby je pritom podľa § 152 ods. 8 zákona o mediálnych službách povinný poskytovať regulátorovi túto súčinnosť a na tento účel mu na vyžiadanie poskytovať informácie aj umožniť zriadenie prístupu k svojej službe tak, aby bol výkon týchto činností čo najefektívnejší.

Podávateľ namieta obsah zverejneného komentára k videu na platforme *YouTube* (, subjekt: **Google Ireland Limited, Gordon House, Barrow Street Dublin 4, Írsko**)

Podávateľ uvádza, že predmetný komentár „*postrielat to všetko*“ napĺňa znaky trestného činu definované v zákone 300/2005 Z. z. Podávateľ považuje obsah za nelegálny s odôvodnením, že „*napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.*“

Kancelária sa daným podnetom zaoberala na základe ustanovenia **§ 151 ods. 3: Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať odôvodnenie, prečo môže predmetný obsah predstavovať nelegálny obsah, a musí byť z neho zrejmé, o aký konkrétny obsah ide. Podnet týkajúci sa nelegálneho obsahu musí obsahovať aj dátum poskytnutia obsahu a názov platformy na zdieľanie obsahu alebo obsahovej služby nevyžadujúcej oprávnenie podľa tohto zákona, najmä elektronickej periodickej publikácie, spravodajského webového portálu alebo agentúrneho servisu, v rámci ktorých bol nelegálny obsah poskytnutý.**

Predmetný obsah Kancelária posudzovala ďalej na základe ustanovenia **§ 151 ods. 2 písm. d) Nelegálnym obsahom sa na účely tohto zákona rozumie obsah, ktorý napĺňa znaky trestného činu popierania a schvaľovania holokaustu, zločinov politických režimov a zločinov proti ľudskosti, trestného činu hanobenia národa, rasy a presvedčenia, alebo trestného činu podnecovania k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti.**

Pri posudzovaní predmetného obsahu videa z hľadiska možného výskytu nelegálneho obsahu (údajné popieranie zločinov politických režimov a režimov proti ľudskosti) v zmysle **§ 151 ods. 2 písm. d) zákona o mediálnych službách** Kancelária vychádza ďalej z ustanovení **zákona č. 300/2005 Z. z.:**

§ 424 ods. 1: Podnecovanie k národnostnej, rasovej a etnickej nenávisti

Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Podávateľ v predmetnom podnete uviedol link na video s názvom „*Rómov vyhodili z autobusu*“, ktorý bol uverejnený na kanáli stránky „*Košice DNES*“ na službe/platforme *YouTube* (<https://www.youtube.com/watch?v=geeK5yAcbdU>). Na nahrávke je skupina Rómov, ktorí museli opustiť autobus. Medzi osobou, ktorá nahrávku vyhotovila a pasažiermi, prebehla krátka konverzácia, počas ktorej ľudia na autobusovej zastávke zdôraznili, že si neželajú byť zdokumentovaní na videu. Autor videonahrávky sa následne opýtal šoféra autobusu, čo sa stalo, čím pravdepodobne chcel zistiť, prečo ľudia opustili autobus. Šofér daného dopravného prostriedku na to odpovedal, že niekto z pasažierov „*vypustil hasiaci prístroj*“.

Podávateľ namieta komentár (text iného používateľa služby *YouTube*) reagujúci na uvedenú videonahrávku, ktorý sa na základe identifikátorov obsiahnutých v podaní podarilo dohľadať

(https://www.youtube.com/watch?v=geeK5yAcbdU&lc=UgwJAs_Wzqqk4Ytlw0Z4AaABAg). V predmetnom komentári sa píše: „*postrieľat to všetko*“.

Na základe videonahrávky, ktorá zachytáva skupinu Rómov stojacich na autobusovej zastávke a zároveň je aj nazvaná „*Rómov vyhodili z autobusu*“, je možné predpokladať, že používateľ v predmetnom komentári „*postrieľat to všetko*“ reaguje práve na týchto príslušníkov národnostno-etnickej skupiny. V danom prípade explicitne a priamo vyzýva na „*postrieľanie*“, pričom ich zároveň označuje neživotným zámenom „*to*“ a hromadne kvantifikuje ako „*všetko*“.

Na základe výsledkov analýzy sa Kancelária domnieva, že **predmetný obsah - komentár apelatívneho charakteru s jednoznačným a explicitným znením v kontexte zdrojového príspevku môže napĺňať znaky trestného činu podľa § 424 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. (trestného zákona) v znení: „*Kto verejne podnecuje k násiliu alebo nenávisti voči skupine osôb alebo jednotlivcovi pre ich skutočnú alebo domnelú príslušnosť k niektorej rase, národu, národnosti, etnickej skupine, pre ich skutočný alebo domnelý pôvod, farbu pleti, sexuálnu orientáciu, náboženské vyznanie alebo preto, že sú bez vyznania, alebo verejne podnecuje k obmedzovaniu ich práv a slobôd, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.*“** Na základe týchto skutočností sa Kancelária nazdáva, že **predmetný komentár môže predstavovať nelegálny obsah v zmysle ustanovenia § 151 ods. 2. písm. d).**

Kancelária na základe vyššie uvedených zistení s ohľadom na ustanovenie § 110 ods. 3. písm. q) zákona č. 264/2022 Z. z.: „Do pôsobnosti regulátora ďalej patrí spolupracovať s on-line platformami na zdieľanie obsahu pri efektívnom, proporcionálnom a nediskriminačnom uplatňovaní pravidiel poskytovania ich služieb,“ upovedomila prevádzkovateľa služby o daných skutočnostiach existencie predmetného komentára.

Kancelária zároveň upovedomila príslušné orgány PZ SR o okolnostiach existencie daného obsahu.

ZÁVER:

Na základe uvedeného je Kancelária toho názoru, že predmetný príspevok (komentár pod videom) publikovaný na platforme YouTube **potenciálne napĺňa definíčné znaky podľa ustanovení § 151 ods. 2. zákona č. 264/2022 Z. z. o mediálnych službách.**

Popis posudzovaného obsahu k Správe o kontrole dodržiavania povinností podľa zákona č. 264/2022 Z. z. (podnet na preverenie č. AO-RPMS/2023/00143)

Služba: YouTube

Dátum poskytnutia obsahu: neuvedené

URL adresa:

https://www.youtube.com/watch?v=geeK5yAcbdU&lc=UgwJAs_Wzqqk4Ytlw0Z4AaABAg

Príspevok, ku ktorému sa vzťahuje podávateľom namietaný komentár, je videonahrávka na stránke „Košice DNES“ na platforme YouTube s názvom „Rómov vyhodili z autobusu“. Na videonahrávke figuruje skupina Rómov stojacich na autobusovej zastávke, ktorí museli opustiť priestory autobusu. Medzi osobou, ktorá nahrávku vyhotovila a pasažiermi, prebehla krátka konverzácia, počas ktorej sa ľudia na autobusovej zastávke vyjadrili, že si neželajú byť zdokumentovaní na videu. Autor videonahrávky sa následne opýtal šoféra autobusu, čo sa stalo, čím pravdepodobne chcel zistiť, prečo ľudia museli opustiť autobus. Šofér daného dopravného prostriedku na to odpovedal, že niekto z pasažierov „vypustil hasiaci prístroj“.

Podávateľom namietaný komentár reaguje na obsah tohto videopríspevku slovami: „*postrielat to všetko*“.